

Rotsårnematoder på potet

Bonsak Hammeraas, Planteforsk Plantevernet

E-post: bonsak.hammeraas@planteforsk.no

Sammendrag

For første gang i Norge er det påvist skade av såkalt rotsårnematoder på potet. Foreløpig er det påvist betydelig skade på to potetfelt i henholdsvis Eidskog og Grue.

Planteforsk, Plantevernet går derfor ut med en generell advarsel mot det nye skadedyret. Det er fare for at nematoden kan spre seg raskt og ødelegge store potetarealer for alltid.

Rotsårnematode er et ål-lignende skadedyr på en halv millimeter som svømmer rundt i jorda. Skadedyret angriper først og fremst rotsystemet, men går også inn i selve poteten og fester seg rett under skallet. Skadedyret sprer seg også lett gjennom både jord og plantemateriale, blant annet settepotet og frukttrær fra planteskoler.

Rotsårnematoden er det umulig å bli kvitt. Er skadedyret først påvist, må bonden bare lære seg å leve med det.

Rotsårnematode-angrepet i Hedmark ble oppdaget ved en tilfeldighet i fjor. Da reagerte en bonde i Grue på en bar flekk på et potetjorde. Han sendte inn en jordprøve til Planteforsk og de måtte bare konstatere at en ny type nematode-angrep var blitt påvist i Norge. For å fastslå angrep av nematoder, må en sende inn jordprøve til Planteforsk. Det er 60 kjente nematodearter, men bare et fåtall av dem gjør skade på potetene. Derfor må det til ekstremt grundige, arbeidskrevende og dyre analyser for å kunne fastslå rotsårnematodeangrep med sikkerhet.